

Số: 330/HCTNXPVN-BCS

V/v báo cáo bổ sung hình thức khen thưởng  
“Huy chương Thanh niên xung phong về vàng”

Hà Nội, ngày 02 tháng 7 năm 2021

Kính gửi: Ban Thi đua- Khen thưởng Trung ương

Phúc đáp văn bản số 1484/BTĐKT- VI ngày 24/6/2021 của Ban Thi đua- Khen thưởng Trung ương về việc báo cáo bổ sung hình thức khen thưởng “Huy chương Thanh niên xung phong về vàng”; Hội Cựu Thanh niên xung phong (TNXP) Việt Nam có ý kiến như sau:

1. Theo yêu cầu của Ủy ban về các vấn đề xã hội của Quốc hội khóa XIV, ngày 16/6/2021, Hội Cựu TNXP Việt Nam đã có văn bản số 320/HCTNXPVN-BCS báo cáo về tình hình khen thưởng đối với TNXP và kiến nghị sửa đổi Luật Thi đua- Khen thưởng (đồng thời đã gửi Ban Thi đua- Khen thưởng Trung ương).

2. Về tình hình lực lượng TNXP qua các thời kỳ; thời gian tại ngũ; các chế độ, chính sách TNXP đã được hưởng.

Số lượng TNXP tham gia các thời kỳ đến thời điểm này đã xác nhận được trên 670.000 người, trong đó:

- Thời kỳ kháng chiến chống Pháp, có 48.769 người; thời gian tại ngũ từ tháng 7/1950 đến hết năm 1956 (6 năm 6 tháng).

- Thời kỳ khắc phục hậu quả chiến tranh chống Pháp, xây dựng Chủ nghĩa xã hội miền Bắc (1955- 1964), có 48.144 người; thời gian tại ngũ 9 năm.

- Thời kỳ kháng chiến chống Mỹ, có 288.374 người; thời gian tại ngũ từ 3 năm, 5 năm, 7 năm, 10 năm.

Chế độ, chính sách của 3 thời kỳ này: Nếu xuất ngũ trở về địa phương thì được hưởng trợ cấp 1 lần với mức tối thiểu là 2,5 triệu đồng, từ năm thứ 3 trở lên, mỗi năm được cộng thêm 800.000 đồng và hưởng bảo hiểm y tế mức 100%; nếu từ trần được hưởng 3.600.000đ theo Quyết định số 40/2011/QĐ- TTg và Quyết định số 290/2005/QĐ- TTg của Thủ tướng Chính phủ.

- Thời kỳ làm nhiệm vụ quốc tế giúp bạn Lào và Campuchia trước 30/4/1975 và sau 30/4/1975 đến năm 1984 có 5.100 người; thời gian tại ngũ từ 4 đến 7 năm.

Chế độ, chính sách thời kỳ trước 30/4/1975, nếu tại ngũ được hưởng lương thì xuất ngũ trở về địa phương được hưởng chế độ trợ cấp B,C,K, cứ mỗi năm ở chiến trường được hưởng 500.000đ và bảo hiểm y tế mức 100% theo Quyết định số 290/2005/QĐ- TTg của Thủ tướng Chính phủ; nếu tham gia sau ngày 30/4/1975 thì được hưởng theo Quyết định số 62/2011/QĐ- TTg của Thủ tướng Chính phủ (cụ thể dưới đây).

- Thời kỳ bảo vệ Biên giới phía Bắc, Biên giới Tây Nam (1975- 1979- 1984), có 46.427 người; thời gian tại ngũ trên 5 năm.

Chế độ chính sách, nếu xuất ngũ trở về địa phương thì được hưởng trợ cấp 1 lần 2.500.000đ (nếu đủ 2 năm), từ năm thứ 3 trở lên được cộng thêm mỗi năm 800.000đ và hưởng bảo hiểm y tế mức 100%; nếu từ trần được hưởng 3.600.000đ theo Quyết định 62/2011/QĐ- TTg của Thủ tướng Chính phủ.

- Thời kỳ khắc phục hậu quả chiến tranh chống Mỹ, xây dựng kinh tế sau 1975 (chủ yếu từ 1976- 1986), có khoảng 236.000 người; thời gian tại ngũ từ 5 đến 9 năm.

Chế độ chính sách khi xuất ngũ chưa được hưởng (chưa có), hiện nay Bộ Nội vụ đang phối hợp với Hội Cựu TNXP Việt Nam và UBND các tỉnh, thành phố điều tra, khảo sát để xây dựng chính sách trình Chính phủ.

### 3. Về số lượng TNXP đã được khen thưởng thành tích kháng chiến.

- Theo báo cáo của Hội Cựu TNXP các địa phương, mới chỉ có khoảng 82.000 TNXP sau khi hoàn thành nhiệm vụ được chuyển ngành, chuyển đi học sau đó sang cơ quan, doanh nghiệp Nhà nước được cộng dồn thời gian công tác nói chung để xét tặng Huân, Huy chương kháng chiến (số này là 12% trong tổng số TNXP). Như vậy, không phải là tặng riêng cho cựu TNXP mà gộp chung thời gian chuyển ngành có tiếp tục công tác.

- Số được Bộ trưởng, Chủ tịch UBND tỉnh Bằng khen chưa tổng hợp được, nhưng nếu có cũng rất ít, vì đặc thù của TNXP khi hoàn thành nhiệm vụ xuất ngũ thì đơn vị cũng giải thể, do đó không có giấy tờ về địa phương; ở địa phương trước đây cũng không có bộ phận nào để chăm lo giải quyết tồn tại cho TNXP, nhiều TNXP sống ở vùng sâu, vùng xa, văn hóa thấp không có điều kiện làm các thủ tục đề nghị khen thưởng.

Do đó, còn khoảng 588.000 TNXP chưa được khen thưởng thành tích kháng chiến.

### 4. Những đề xuất, kiến nghị về điều kiện, tiêu chuẩn, quy trình, thủ tục, hồ sơ đề nghị khen thưởng “Huy chương Thanh niên xung phong vẻ vang”.

4.1. Hội Cựu TNXP Việt Nam được Đảng, Nhà nước chỉ đạo thành lập, giao nhiệm vụ hoạt động trên cả nước, là đại diện ý chí, nguyện vọng, quyền và lợi ích hợp pháp của cựu TNXP cả nước; tham gia ý kiến vào các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến cựu TNXP; tham gia với các cơ quan có thẩm quyền về giải quyết chế độ, chính sách đối với TNXP hoàn thành nhiệm vụ trong các thời kỳ kháng chiến, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc theo quy định của pháp luật (theo Điều lệ Hội Cựu TNXP Việt Nam- Bộ Nội vụ phê duyệt).

Do đó, Hội Cựu TNXP Việt Nam đề nghị được phối hợp tham gia với các cơ quan có thẩm quyền để xây dựng điều kiện, tiêu chuẩn, quy trình, thủ tục, hồ sơ, các văn bản quy phạm pháp luật để tặng “Huy chương Thanh niên xung phong vẻ vang”.

4.2. Đây là hình thức khen thưởng vẻ vang cho cá nhân về phục vụ tại ngũ trong lực lượng TNXP. Thời gian tại ngũ của TNXP đều vào các thời điểm, thời

kỳ có chiến sự, chiến tranh ác liệt hoặc ở những nơi rất nguy hiểm, khó khăn, gian khổ, nên nhiều người đã hy sinh, bị thương, bị nhiễm chất độc hóa học, nhiều nữ sau khi hoàn thành nhiệm vụ trở về địa phương không xây dựng được gia đình- sống cô đơn, không nơi nương tựa. Do đó, Hội Cựu TNXP Việt Nam đề nghị:

- Về điều kiện, tiêu chuẩn: Tặng hoặc truy tặng cùng một hạng cho tất cả cá nhân là TNXP hoàn thành nhiệm vụ các thời kỳ, có thời gian tại ngũ từ 2 năm trở lên (riêng những người hy sinh, bị thương, nhiễm chất độc hóa học nên áp dụng thời gian dưới 2 năm).

- Về quy trình: Khi trình Quốc hội Luật Thi đua- Khen thưởng đồng thời cũng dự thảo Nghị định quy định, hướng dẫn để khi Luật được thông qua sớm có Nghị định thực hiện.

- Về thủ tục, hồ sơ: Người được xét khen thưởng có bản khai cá nhân (theo mẫu do cơ quan có thẩm quyền ở Trung ương phối hợp với Hội Cựu TNXP Việt Nam quy định) gửi đến UBND cấp xã, (phường) nơi đi TNXP kiểm tra, xác nhận để nơi cư trú của người được khen thưởng họp Hội đồng (hội đồng chính sách xã hội cấp xã, phường) để xét duyệt. Hội đồng gồm: Đại diện cấp ủy Đảng, chính quyền, Hội Cựu TNXP, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể). Sau đó, hồ sơ (biên bản họp Hội đồng, bản khai cá nhân và công văn của UBND xã) chuyển lên UBND cấp huyện (quận) duyệt. UBND cấp huyện (quận) sau khi duyệt xong, chuyển lên Sở Nội vụ (Ban Thi đua- Khen thưởng cấp tỉnh) phối hợp với Hội Cựu TNXP tỉnh kiểm tra, trình UBND tỉnh ra quyết định khen thưởng (mục này sẽ có hướng dẫn cụ thể, chi tiết riêng khi xây dựng Nghị định).

#### 5. Những kiến nghị đề xuất khác.

Do tuổi cựu TNXP hiện nay đã rất cao, chồng Pháp đã trên dưới 90 tuổi, chồng Mỹ từ 70- 80 tuổi; hàng năm có khoảng gần 3.000 người chết do tuổi cao, sức yếu. Nguyên vọng tha thiết của cựu TNXP là sớm được tặng thưởng "Huy chương Thanh niên xung phong vẻ vang" để được vinh danh, động viên công lao trước khi qua đời. Vì vậy, đề nghị Chính phủ trình UBTV Quốc hội xem xét ban hành một Nghị quyết cá biệt để tặng thưởng sớm cho TNXP.

Đề nghị Ban Thi đua- Khen thưởng Trung ương quan tâm, trình cấp có thẩm quyền./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, Ban CS.



Vũ Trọng Kim